

RYNEK HISZPAŃSKI

BIULETYN INFORMACYJNY nr 8/2013

WPHI AMBASADY RP W MADRYCIE
Kwiecień 2013

Wydział Romocji Handlu i Inwestycji
Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Madrycie

MINISTERSTWO
GOSPODARKI

Wydział Romocji Handlu i Inwestycji
Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Madrycie

Szanowni Państwo,

Mamy przyjemność zaprezentować Państwu 8. numer Biuletynu informacyjnego nt. rynku hiszpańskiego, po raz pierwszy w nowej szacie graficznej. W bieżącym numerze zawarliśmy istotne informacje gospodarcze z Hiszpanii, mogące mieć wpływ na decyzje, jakie podejmujecie Państwo w swojej działalności biznesowej.

Biuletyn zawiera następujące, stałe elementy:

- Główne wskaźniki makroekonomiczne Hiszpanii,
- Bieżący stan polsko-hiszpańskiej wymiany handlowej,
- Hiszpańskie wiadomości gospodarcze,
- Ważniejsze działania promocyjno-informacyjne WPHI w Madrycie.

W ramach hiszpańskich wiadomości gospodarczych, przedstawiamy Państwu zagadnienia m.in.: dotyczące propozycji reform rządowych w celu pobudzenia gospodarki i redukcji bezrobocia, planowanych dla Hiszpanii środków unijnych na lata 2014-2020, zmian w zawodach regulowanych, jak również zmian w prawie dotyczącym sektora rolno-spożywczego.

W tym numerze kontynuujemy cykl opracowań, stanowiący przewodnik nt. zakładania, prowadzenia, rozliczania

i likwidacji działalności gospodarczej w Hiszpanii. Cykl rozpoczęliśmy w 4 numerze biuletynu opracowaniem na temat form prowadzenia działalności gospodarczej w Hiszpanii. Następnie zaprezentowaliśmy opracowanie dot. zakładania spółki w Hiszpanii oraz, w ostatnim numerze, omówiliśmy kwestie rozliczania prowadzonej działalności gospodarczej. W tej edycji naszego informatora proponujemy temat związany z rozwiązaniem i likwidacją spółki w Hiszpanii.

Ponadto, temat specjalny 8. numeru Biuletynu dotyczy sektora telekomunikacyjnego w Hiszpanii, należącego do branży IT/ICT, która jest jedną z branż docelowych Programu Promocji polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych, współfinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Mamy nadzieję, że dostarczone informacje pozwolą Państwu lepiej poznać rynek hiszpański i pomogą w realizacji projektów biznesowych oraz działań eksportowych Państwa firmy.

Pozdrawiamy,

Mirosław S. Węglarczyk
I Radca
Kierownik WPHI

I. Główne wskaźniki makroekonomiczne Hiszpanii.....	4
II. Polsko-hiszpańska wymiana handlowa w 2012 r.....	7
III. Hiszpańskie wiadomości gospodarcze.....	8
1. Debata premiera o stanie państwa hiszpańskiego.....	8
2. Środki unijne dla Hiszpanii w perspektywie finansowej 2014-2020.....	9
3. Apel hiszpańskiego ministra przemysłu.....	10
4. Zmiany w zawodach regulowanych w Hiszpanii.....	11
5. Rewizja kodeksów etycznych firm w walce z korupcją w kraju.....	11
6. Program przeciwdziałania bezrobociu banku BBVA.....	13
7. Zmiany w prawie dotyczącym sektora rolno-spożywczego.....	14
8. Podsumowanie i kontynuacja Planu PIVE w Hiszpanii.....	16
9. Bardzo dobre wyniki hiszpańskich portów.....	17
IV. Rozwiązanie i likwidacja spółki w Hiszpanii.....	18
V. Sektor telekomunikacyjny w Hiszpanii.....	22
VI. Ważniejsze działania WPHI.....	25
1. Ramowy Plan Działalności promocyjnej WPHI w Madrycie na 2013 r.....	25
2. Cykl konferencji nt. możliwości inwestycyjnych i biznesowych w Polsce.....	26
3. Polskie firmy na Międzynarodowych Targach Mobile World Congress.....	26
4. Targi Biznesu Międzynarodowego i Inwestycji IMEX.....	27

I. Główne wskaźniki makroekonomiczne Hiszpanii

Produkt Krajowy Brutto

W przeciwieństwie do roku 2011 (wzrost PKB o 0,7%) Hiszpania w 2012 znalazła się w recesji gospodarczej na poziomie - 1,42%. Nominalna wartość PKB w 2012 r. wyniosła nieco ponad 1051 mld euro.

W I kw. 2012 r. gospodarka Hiszpanii spowolniła. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, poziom PKB zmniejszył się o 0,4%. W II kw. 2012 r. spadek był jeszcze większy i wyniósł 1% w stosunku do II kw. roku 2011.

Trend spadkowy utrzymał się także w III i IV kwartałach zeszłego roku. Poziom PKB w III kwartale roku 2012 obniżył się o 1,02% w stosunku do III kw. 2011 r. oraz o 6,10% w stosunku do II kw. 2012 r. W ostatnim kwartale 2012 r. PKB spadł o 1,9% w stosunku do IV kw. 2011 r. oraz o 0,8% w porównaniu z III kw. 2012 r. Obniżenie wartości

PKB między październikiem a grudniem związane było przede wszystkim ze spadkiem popytu wewnętrznego kraju – wyniósł on odpowiednio: 0,7 p.p. w odniesieniu do III kw. 2012 r. oraz 1,8 p.p. w stosunku do IV kwartału 2011 r.

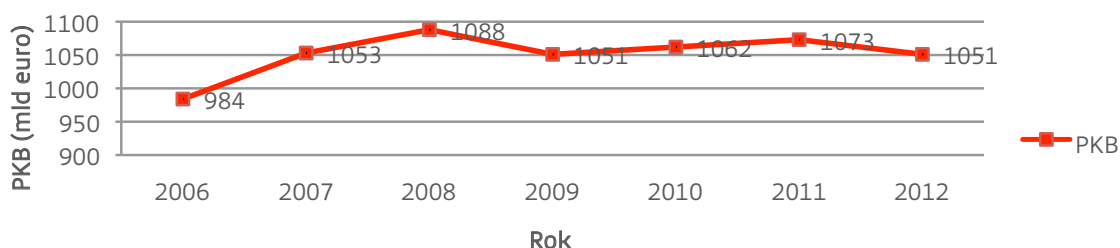
Negatywny wpływ na popyt wewnętrzny ma wysoki poziom stopy bezrobocia, który wzrósł o 3,2% w stosunku do III kw. 2012 r. oraz o 13,12% w porównaniu do IV kw. 2011 roku, a także spadek poziomu konsumpcji w gospodarstwach domowych.

Eksport z Hiszpanii w IV kwartale spadł w stosunku do poprzedniego kwartału o 0,9%.

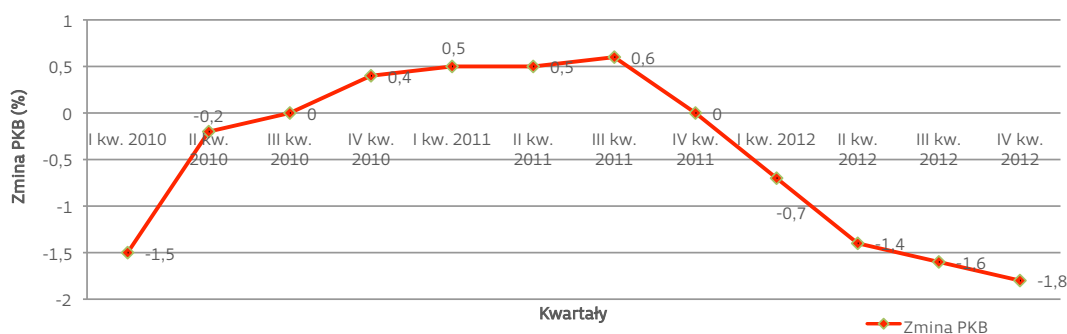
W porównaniu jednak do IV kwartału 2012 r., wzrósł on o 3,2%.

Poniższe wykresy przedstawiają zmiany nominalne i procentowe PKB w Hiszpanii.

PKB w Hiszpanii w latach 2006-2012 (mld euro)

Zmiana PKB w Hiszpanii w okresie I kw. 2010-IV kw. 2012

Inflacja

Średni wskaźnik inflacji w Hiszpanii w 2011 r. wyniósł 3,1%. W pierwszym kwartale wykazywał on tendencję rosnącą i w szczytowym momencie (kwiecień 2011 r.) wyniósł 3,8%. Od tego czasu wskaźnik zaczął sukcesywnie spadać, przede wszystkim na jesieni 2011 r.

W 2012 r. średni roczny wskaźnik inflacji wyniósł 2,4%. I kw. roku 2012 wykazał stabilność wskaźnika inflacji na poziomie ok. 2%. Jednak w kwietniu jego wartość nieznacznie wzrosła do 2,1%. W maju i czerwcu zanotowano ponowne niewielkie spadki do poziomu 1,9%. Natomiast lipiec zamknął się wskaźnikiem inflacji 2,2% w stosunku do lipca 2011r.

W październiku 2012 r. stopa inflacji wzrosła o 3,5% w stosunku do października roku 2011. W ostatnich dwóch miesiącach roku stopa inflacji wyhamowała i ostatecznie średni roczny wskaźnik inflacji wyniósł 2,4%. Na wzrost inflacji duży wpływ miało wprowadzenie we wrześniu 2012r. nowych, podwyższonych stawek podatku VAT. Największy wpływ na wzrost inflacji miały wzrosty cen paliw i smarów, prądu, gazu, wyrobów tytoniowych i leków.

Opisane dane ujęte są w poniższym wykresie, prezentującym zmiany wskaźnika inflacji od stycznia 2011 r. do grudnia 2012 r.

Bezrobocie

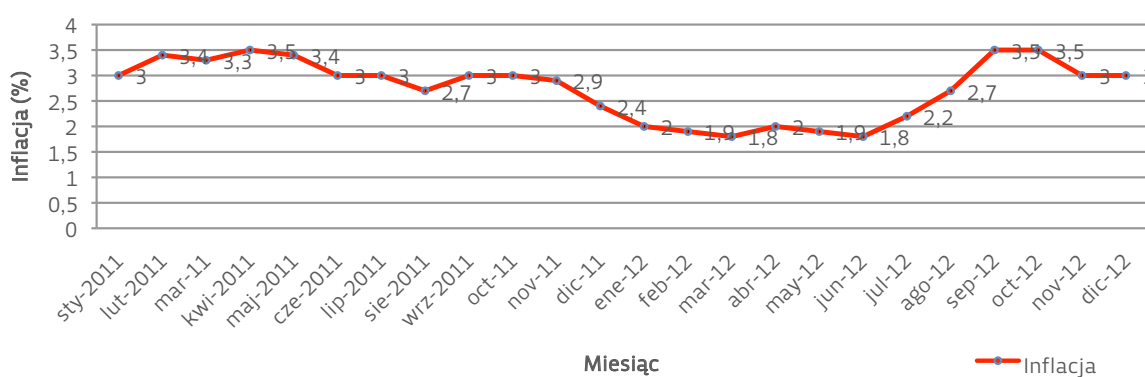
W roku 2011 poziom bezrobocia w Hiszpanii wyniósł 22,85%, a rok zamknął się liczbą 5 mln 274 tys. osób bez pracy.

W I kw. 2012 r. liczba bezrobotnych wyniosła ponad 5,63 mln, a w II kw. prawie 5,70 mln osób. Również w III kw. poziom stopy bezrobocia utrzymał tendencję rosnącą, żeby na koniec IV kw. osiągnąć liczbę 5,965 mln. Liczba bezrobotnych w ostatnim kwartale roku wzrosła o 187 tys. w porównaniu do poprzedniego kwartału, co przekłada się na 26,02% krajowej stopy bezrobocia. W ciągu jednego roku liczba bezrobotnych w Hiszpanii wzrosła o ponad 690 tys. osób.

W IV kw. 2012 poziom bezrobocia wśród mężczyzn wzrósł o 71 tys. osób, natomiast wśród kobiet o 116 tys. Liczba bezrobotnych narodowości hiszpańskiej wzrosła o 148 tys., a wśród obcokrajowców ta liczba urosła o 39 tys. Wśród Hiszpanów stopa bezrobocia wynosi 36,53%, a wśród obcokrajowców 24,53%.

Odnotowano spadek bezrobocia w rolnictwie (o 31,2 tys.), budownictwie (o 17,9 tys.) oraz przemyśle (o 14,3 tys.). Wzrosła natomiast liczba bezrobotnych zatrudnionych w usługach (o 100 tys.).

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (inflacja) w Hiszpanii
w okresie styczeń 2011 - grudzień 2012

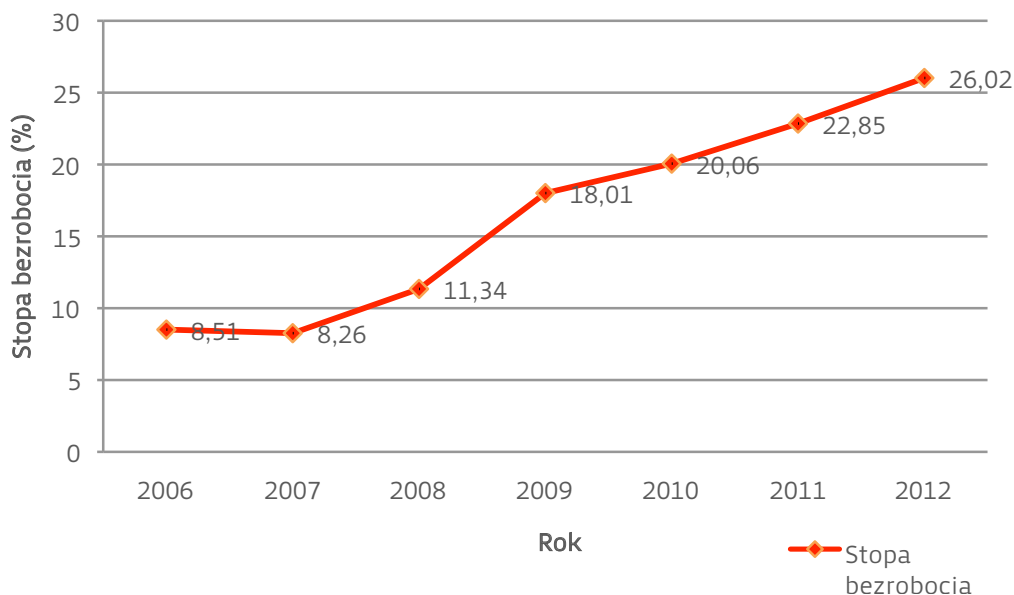

Źródło: Ministerstwo Gospodarki

Liczba bezrobotnych, którzy utracili pracę ponad rok temu wzrosła o 470 tys. osób i wynosi obecnie 2,78 mln.

Poniższy wykres przedstawia roczne wahania stopy bezrobocia w ostatnich latach:

Stopa bezrobocia w Hiszpanii w latach 2006-2012 (%)

Źródło: Banco de España

Deficyt i dług publiczny

Poziom długu publicznego w Hiszpanii w 2011 r. wyniósł 69,3% PKB, osiągając wartość 736,5 mld euro. Rok 2012 rozpoczął się dalszym wzrostem poziomu długu publicznego, który na koniec I kw. wyniósł 72,9% PKB (tj. 775 mld euro), w odróżnieniu od wartości zanotowanej w analogicznym okresie roku 2011 wynoszącej 66,7% PKB.

W II kw. poziom zadłużenia wzrósł ponownie, osiągając 804,6 mld euro równie 76% PKB. Ta tendencja została utrzymana w kolejnych kwartałach, w III kw. dług publiczny wyniósł 77,3% PKB (817,2 mld euro), a po ostatnim kwartale roku ostatecznie osiągnął wysokość 84,1%, co odpowiada 884 mld euro. Regionem o największym zadłużeniu jest Katalonia (50,9 mld euro), miastem natomiast - stołeczny Madryt. Jego dług wynosi ponad 7,4 mld euro, czyli prawie połowę sumy długów wszystkich stolic pozostałych 50 prowincji.

Wysokość deficytu budżetowego w 2012 r. w Hiszpanii wyniosła 6,7% PKB (9,99% PKB po

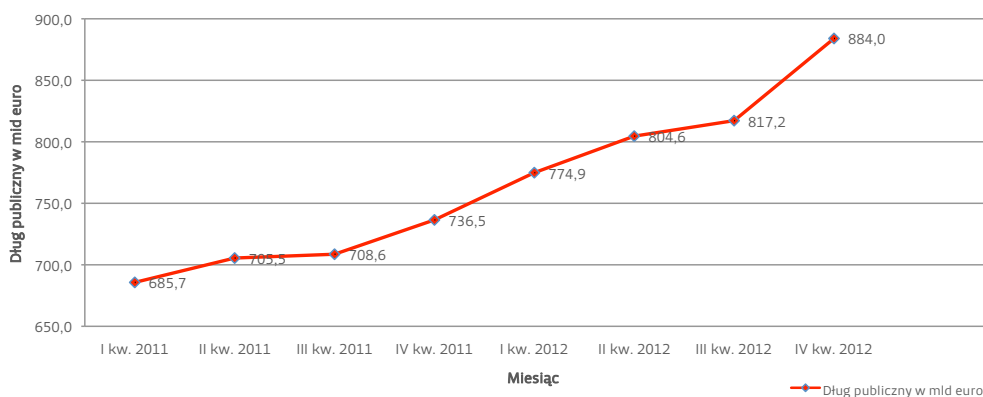
uwzględnieniu pomocy dla sektora bankowego), czyli odpowiednio 70,8 mld euro. Zmniejszył się on w stosunku do zeszłego roku o 2,24 p.p. (w 2011 r. deficyt wyniósł 8,96% PKB – 95,3 mld euro). W 2012 roku najbardziej do jego powstania przyczyniło się zadłużenie administracji centralnej – 40,3 mld euro i 3,83% PKB kraju. Należy podkreślić duży spadek deficytu budżetowego Regionów Autonomicznych, których zadłużenie w ciągu roku wyniosło 18,2 mld euro, czyli 1,73% PKB kraju (wobec ponad 3,31 % w poprzednim roku). Regionami o najwyższym jego poziomie są: Wspólnota Walencka (3,45%) oraz Murcia (3,02%).

W walce z deficytem budżetowym nie pomaga Hiszpanii negatywne tempo wzrostu gospodarczego. Pod koniec lipca 2012 r. hiszpański rząd oficjalnie ogłosił, że mimo wcześniejszych zapowiedzi wzrostu gospodarczego w 2013 r., recesja przedłuży się do 2014 r. i kraj nie będzie w stanie wywiązać się z finansowych zobowiązań nałożonych przez UE (m.in. zmniejszenie deficytu budżetowego do poziomu 5,3% PKB w 2012 r. i 3% w 2013 r.).

W lipcu 2012r. rząd hiszpański wprowadził szereg nowych reform oszczędnościowych, mających na celu zmniejszenie deficytu budżetowego. Objęły one m.in. podwyżkę podatku VAT, redukcję

wynagrodzeń w sektorze administracji publicznej, likwidację niektórych ulg mieszkaniowych, podwyżkę opłat za przejazd autostradami, zmniejszenie dopłat do leków i inne.

Dług publiczny w Hiszpanii w okresie I kw. 2011 - IV kw. 2012 r. (w mld euro)

Źródło: Banco de España

II. Polsko-hiszpańska wymiana handlowa w 2012 r.

Według ostatecznych danych Ministerstwa Gospodarki, dotyczących polsko-hiszpańskiej wymiany handlowej, Polska w 2012 r. osiągnęła ujemne saldo w obrocie z Hiszpanią. obroty za ubiegły rok wzrosły o 7,5%, osiągając wynik 5,79 mld euro.

W 2012 r. polski eksport do Hiszpanii spadł o ponad 438 mln euro, z 3,27 mld euro w 2011 r. do 2,83 mld euro (ok. 13,4%). W przypadku importu również odnotowano spadek, z 2,99 mld euro w roku 2011 do 2,96 mld euro (1%). W poprzednich latach polski eksport do Hiszpanii przewyższał import towarów tego kraju do Polski. Saldo wymiany handlowej w 2011 r. było dodatnie dla Polski i wyniosło 279,9 mln euro, w 2012 roku było ujemne i wyniosło -128,1 mln euro.

Już rok 2011 r. pokazał zmianę tendencji w wymianie handlowej pomiędzy Polską i Hiszpanią. W odróżnieniu do lat poprzednich, charakteryzujących się większą dynamiką wzrostu eksportu polskich towarów na rynek hiszpański niż importu towarów z tego kraju do Polski, w 2011 r. szybciej rósł import z Hiszpanii do Polski, co wyraźnie świadczyło o tym, że na rynku hiszpańskim utrzymywał się słaby popyt wewnętrzny i hiszpańskie firmy musiały szukać rynków zbytu poza granicami kraju.

W 2012 roku ten trend się pogłębił i po raz pierwszy od kilku lat saldo bilansu handlowego Polski z Hiszpanią było ujemne.

Tabela 1. Polsko-hiszpańska wymiana handlowa w latach 2011 i 2012 (w mln euro)

Rok	2011	2012	Dynamika wzrostu (poprzedni rok = 100%)
Obroty handlowe	6265,9	5796,2	-10,7%
Import hiszpańskich towarów do Polski	2993,0	2962,1	-1,03%
Eksport polskich towarów do Hiszpanii	3272,9	2834,1	-13,41%
Polskie saldo bilansu handlowego	279,9	-128,1	-

Źródło: Ministerstwo Gospodarki RP

W 2012 r. najbardziej (w stosunku do roku 2011r.), jeśli chodzi o polski eksport do Hiszpanii, wzrosła sprzedaż mięsa i podróbów mięsnych (o 55%), zbóż (o 537%) oraz słoicy (wzrost o 643%).

Struktura polsko-hiszpańskiej wymiany handlowej

W polskim eksporcie do Hiszpanii w roku 2012 r., pod względem jego wartości, dominowały towary z następujących sektorów:

- maszyny i urządzenia mechaniczne, sprzęt elektryczny i ich części,
- pojazdy i jednostki pływające,
- produkty przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych,
- tworzywa sztuczne i wyroby z nich, kauczuk i

- wyroby z kauczuku,
- metale nieszlachetne i wyroby z nich,
- wyroby różne (w tym głównie meble i zabawki).

Z Hiszpanii Polska importuje głównie:

- produkty pochodzenia roślinnego (oliwa z oliwek),
- statki powietrzne, jednostki pływające,
- urządzenia mechaniczne i elektryczne, do rejestracji odbioru dźwięku,
- wyroby z metali nieszlachetnych,
- produkty przemysłu chemicznego,
- tworzywa sztuczne i wyroby z nich, kauczuk,
- produkty rolno-spożywcze (cytrusy, pomidory, produkty rybne, wino, tytoń).

III. Hiszpańskie wiadomości gospodarcze

1. Debaty premiera o stanie państwa hiszpańskiego

W związku ze złą sytuacją ekonomiczną, w tym ze stale rosnącym bezrobociem, hiszpański rząd zapowiedział szereg reform, mających na celu pobudzenie gospodarki i redukcję bezrobocia:

1. Od stycznia 2014r. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz mali i średni przedsiębiorcy, których roczny obrót nie przekracza 2 mln euro, nie będą musieli płacić podatku VAT do czasu otrzymania zapłaty za daną fakturę. Z tej zmiany będzie mogło skorzystać łącznie ok. 1,3 mln przedsiębiorców.
2. Powyższa reforma, dot. płacenia podatku VAT pozwoli przedsiębiorcom na stosowanie kasowego systemu rozliczeń. Nie będą oni musieli podlegać systemowi memoriałowemu, a ich klienci i dostawcy w transakcjach z nimi będą mogli również stosować system kasowy. Takie rozwiązanie będą mogli stosować

przedsiębiorcy, mający obroty do 2 mln euro, choć postuluje się, aby regułą objąć również firmy o obrotach do 6 mln euro.

3. Przedsiębiorstwa z obrotami poniżej 10 mln euro będą mogły obniżyć do 10% kwotę podatku dochodowego brutto, jeśli w danym okresie rozliczeniowym przeznaczą ją na inwestycje w działalność gospodarczą firmy.
4. Potrącenia na tzw. I+D+i (badania, rozwój, innowację), które nie zostały wykorzystane w danym roku podatkowym, będą mogły zostać odzyskane w kolejnym poprzez nowy system refundacji. Jest to jedyny bodziec podatkowy, który nie jest ograniczony kwotą obrotu spółki, tylko utrzymaniem miejsc pracy, bądź kreowaniem nowych.
5. Nowoutworzone spółki będą płacić przez dwa pierwsze lata podatkowe niższy podatek dochodowy od spółek tj. 15% do 300 tys. euro, a 20% od dochodu powyżej tej kwoty. Obecnie

podatek ten wynosi 25% lub 30% od dochodu do 300 tys. euro, gdy obrót spółki nie przekracza 10 mln euro.

6. Rząd przeznaczy blisko 45 mld euro na działania ograniczające koszty pośrednictwa finansowego i wspierające płynność finansową firm. Obecnie prowadzone są negocjacje z ICO (hiszpańska rządowa instytucja kredytowa wspierająca firmy), aby przeznaczyła na ten cel dodatkowe 22 mld euro, oraz z podmiotami bankowymi, aby przeznaczyły 10 mld euro na kredyty dla małych i średnich przedsiębiorców.
7. Rząd ma wesprzeć venture capital kwotą 2 mld euro poprzez ustanowienie funduszu ze środków zgromadzonych z licytacji i aukcji inwestycyjnych. Rząd zamierza stworzyć fundusz dla małych i średnich przedsiębiorców w wysokości 3 mld euro i tzw. MARFI - Rynek Alternatywny Stałych Dochodów, oraz uelastyczyć dojścia do Rynku Alternatywnego Inwestycji (MAB – Mercado Alternativo Bursatil).
8. Przewiduje się wprowadzenie nowego „planu płatności” w wysokości prawie 2,7 mld euro, przeznaczonego dla dostawców, którzy nie otrzymali jeszcze zapłaty za faktury wystawione przed 1 stycznia 2012r. Mają także zostać wdrożone europejskie normy dot. niewypłacalności poprzez zwiększenie odsetek za zwłokę oraz wprowadzenie 60-dniowego, w miejsce 30-dniowego, terminu zapłaty we wszystkich transakcjach prywatnych.
9. Wprowadzenie bonifikaty na świadczenia na ubezpieczenie społeczne w firmach, które zatrudnią osoby poniżej 30. roku życia w niepełnym wymiarze czasu pracy, połączonym ze szkoleniem, do czasu aż odsetek bezrobocia w kraju spadnie do 15%. Bonifikata

ma wynieść 75% dla firm zatrudniających powyżej 250 pracowników i 100% dla pozostałych. Ma zostać ponadto wprowadzona nowa umowa o pracę na czas określony dla młodych osób zatrudnianych po raz pierwszy, z perspektywą jej zmiany na czas nieokreślony.

10. Wprowadzenie jednolitej stawki świadczeń na ubezpieczenie społeczne w wysokości 50 euro przez okres 6 miesięcy dla przedsiębiorców poniżej 30. roku życia. W kolejnych 6 miesiącach świadczenia te mają być obniżone o 50% od wartości kwoty minimalnej, a w następnych 18 miesiącach - o 30%.
11. Rząd zamierza również wprowadzić ustawę, która pobudzi sektor budowlany. W tym celu ma być zapewnione wsparcie finansowe dla wspólnot mieszkaniowych, które zdecydują się na renowację budynków.
12. Ma zostać wdrożona reforma kodeksu karnego i postępowania karnego w celu wzmocnienia penalizacji przestępstw związanych z korupcją oraz przyspieszenia postępowania karnego w tym zakresie.

Opracowano na podstawie dziennika ekonomicznego Expansión z 21.02.2013r. i 25.02. 2013r. oraz ABC i El Mundo z 21.02.2013r.

2. Środki unijne dla Hiszpanii w perspektywie finansowej 2014-2020

W listopadowym budżecie przewidywano, że Hiszpania, poczynszy od nowej perspektywy finansowej, stanie się płatnikiem netto UE. Jednak poprzez narastający kryzys i spadek potencjału gospodarczego, udało się rządowi hiszpańskiemu uzyskać więcej środków z unijnego budżetu niż stanowią składki wpłacane przez Hiszpanię do unijnej kasy.

Hiszpania otrzymała z unijnego budżetu ekwiwalent 0,20% swojego PKB, co odpowiada

ok. 15 mld euro netto, jakie w ciągu siedmiu najbliższych lat kraj ten otrzyma z kasy Unii (biorąc pod uwagę PKB przewidywane przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy). Udało się to uzyskać poprzez zmniejszenie wpłat do unijnego budżetu o 3,4 mld euro oraz uzyskanie 1,8 mld euro wsparcia na politykę spójności dla regionów słabiej rozwiniętych, 500 milionów euro na rozwój rolnictwa i prawie 2 mld euro na przeciwdziałanie bezrobociu, które sięga już 26% populacji czynnej zawodowo.

Kwota 1,8 mld euro z funduszy strukturalnych będzie przeznaczona na złagodzenie skutków kryzysu w regionach najslabiej rozwiniętych. Z tych środków, 500 mln zostanie przeznaczonych dla Estremadury, 624 mln dla Andaluzji, Mursji i Kastylii-La Mancha oraz 700 mln dla pozostałych regionów. 50 mln euro otrzymają Ceuta i Melilla. Dodatkowo zapewniono, że takie regiony, jak Andaluzja, Kastylii-La Mancha i Galicja, które są celami priorytetowymi europejskiej polityki regionalnej, dostaną co najmniej 60% pomocy otrzymanej w poprzednim okresie finansowym. Z nowego projektu na rozwój wsi, na który UE przeznaczyła w sumie 7,8 mld euro, 500 mln uzyskała Hiszpania.

Dla Hiszpanii jednym z najważniejszych elementów negocjacji budżetowych było otrzymanie wsparcia finansowego dla reformy zatrudnienia, wspierającej młodych bezrobotnych, nad którą rząd hiszpański intensywnie pracował w ciągu ostatnich miesięcy. Nie tylko udało się zwiększyć wysokość dotacji, przypadającej na każdego bezrobotnego w regionach rozwijających się – w sumie uzyskano 932 mln euro, ale również dla Hiszpanii zostało zarezerwowane 30% z nowego źródła pomocowego przeznaczonego na przeciwdziałanie bezrobociu ludzi młodych, co daje kolejne 918 mln euro. W Hiszpanii bezrobocie tej grupy osób czynnych zawodowo sięga 56%.

Opracowano na podstawie dziennika ekonomicznego Expansión z 9.02.2013r. i ABC z 11.02.2013r.

3. Apel hiszpańskiego ministra przemysłu skierowany do sektora przemysłowego Hiszpanii

Na początku lutego 2013 r. hiszpański minister przemysłu, Jose Manuel Soria, rozesłał do 70 małych, średnich i dużych przedsiębiorstw wszystkich hiszpańskich sektorów przemysłowych list, w którym zaapelował o wspólne wypracowanie nowych założeń hiszpańskiej polityki przemysłowej, które wpłynęłyby na poprawę kondycji sektora przemysłowego w Hiszpanii.

List, osobiście podpisany przez ministra przemysłu, został skierowany nie tylko do przedsiębiorstw, należących do największych podmiotów gospodarczych kraju i figurujących w indeksie giełdowym IBEX35 (35 największych pod względem kapitalizacji firm na rynku hiszpańskim), lecz także do firm średnich i małych ze wszystkich sektorów. Głównym kryterium wyboru adresatów był zasięg terytorialny, tak aby wśród nich znalazły się firmy z całego kraju.

Apel ministra jest następstwem rozmów, jakie przeprowadza podległa Ministerstwu Przemysłu Escuela de Organización Industrial (EOI) (Szkoła Organizacji Przemysłowej założona w 1955r. przez ministrów przemysłu i edukacji w celu kształcenia ekspertów zarządzania przedsiębiorstwami) z zarządami przedsiębiorstw w celu przeprowadzenia badań i zaprojektowania zmian modelu produkcji w hiszpańskich firmach.

Minister Soria osobiście zaangażował się w proces zmian struktury hiszpańskiego przemysłu. Wskazał, że konieczne jest znalezienie przyczyn spadku rozwoju technologicznego Hiszpanii, obniżenia konkurencyjności i zmniejszania się ilości przedsiębiorstw w sektorze produkcyjnym oraz znalezienie odpowiedzi, czy niekorzystne zmiany, jakie zaszły w ostatnich latach w hiszpańskim sektorze przemysłowym mają podłoże koniunkturalne, czy systemowe. Równocześnie minister podkreślił, że Hiszpania, pomimo przewagi sektora usługowego w

tworzeniu PKB kraju, ma duży potencjał rozwoju przemysłu, który należy wykorzystać, by stał się prawdziwym potentatem gospodarczym.

Zgodnie z odpowiedziami, jakie nadeszły od firm na apel ministra Sorii, najistotniejszymi elementami stworzenia podstaw dla rozwoju hiszpańskiego sektora przemysłowego jest konieczność wypracowania stabilnych ram prawnych, które nie byłyby narażone na wahania w polityce, szczególnie w najbardziej strategicznym sektorze, jakim jest energetyka, oraz na postawienie na nowe technologie, jako niezbędny element zwiększania przewagi konkurencyjnej nad innymi krajami w Europie i świecie.

Sektor przemysłowy w Hiszpanii wypracowuje rocznie 160 mld euro i daje bezpośrednio zatrudnienie 2,5 mln osób. Przez ostatnie 5 lat w hiszpańskim przemyśle zostało zlikwidowanych 600 tys. miejsc pracy.

Opracowano na podstawie dziennika ekonomicznego Expansión, luty 2013r.

4. Zmiany w zawodach regulowanych w Hiszpanii

Od 2010 r. Hiszpania pracuje nad modyfikacją listy zawodów regulowanych, zmierzającą do jej skrócenia (deregulacja). Zgodnie z zaleceniem Rady Unii Europejskiej, Ministerstwo Gospodarki i Konkurencji Hiszpanii opracowało projekt nowej ustawy, mającej na celu liberalizację zasad dotyczących zawodów regulowanych. Jest to także reforma zalecana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy oraz Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Projekt ma na celu wprowadzenie nowych norm, które nie tylko ograniczą restrykcje dotyczące zawodów regulowanych, ale także będą prostsze i bardziej usystematyzowane w stosunku do poprzedniej regulacji.

Nowa ustawa ograniczy obowiązek zrzeszenia w izbach zawodowych do jedynie 15 profesji, podzielonych na 3 grupy:

1. zawody medyczne – lekarz, farmaceuta, dentysta, weterynarz, pielęgniarz, fizjoterapeuta, pediatra oraz optyk,
2. zawody prawnicze – adwokat, radca prawny, ekspert prawa pracy, notariusz, rewident,
3. zawody techniczne – inżynier, technik inżynier, architekt, technik architekt.

W pozostałych przypadkach wpis nie będzie obowiązkowy. W przeciwieństwie do poprzedniej regulacji, jedynie władze centralne będą miały kompetencje do udzielenia wpisu zrzeszającego w konkretnej izbie zawodowej. Wcześniejsze wpisy, dokonane w jednej z 17 wspólnot autonomicznych i ważne jedynie w ramach tego regionu, będą teraz uprawniały do wykonywania zawodu na terytorium całego kraju.

Grupą, której najbardziej dotyczyć będą zmiany odnośnie zawodów regulowanych są inżynierowie i architekci. Ich zrzeszenie w izbach zawodowych będzie wymagane jedynie wówczas, kiedy będą odpowiedzialni za podpisanie (firmowanie) projektu, a następnie za kierowanie jego realizacją. Pozostałe działania, które do tej pory zastrzeżone były tylko dla tych dwóch zawodów (jak na przykład tworzenie raportów wstępnych, dotyczących środowiska naturalnego), będą mogły być wykonywane także przez techników inżynierów, posiadających niższe uprawnienia.

Opracowano na podstawie dziennika ekonomicznego Expansión z dn. 29.01.2013r.

5. Rewizja kodeksów etycznych firm hiszpańskich odpowiedzią na falę korupcji w kraju

Na początku lutego br. w Hiszpanii pojawiły się informacje dotyczące rzekomej korupcji z udziałem czołowych polityków rządzącej Partii Ludowej (PP). Reakcją przedsiębiorców na te wydarze-

nia jest zapowiedź ponownej analizy kodeksów etyki w zakresie korupcji, łapownictwa, defraudacji oraz oszustw. Mają się one stać jeszcze bardziej klarowne, dostosowane do obecnych norm prawnych i stanowić silniejszą barierę ochronną przed nielegalnymi zachowaniami w hiszpańskich spółkach. Ponadto, coraz więcej przedsiębiorstw hiszpańskich tworzy wewnętrzne wydziały odpowiedzialne za przestrzeganie norm zawartych w kodeksach, tak by nie były one tylko martwymi zapisami na papierze.

Na liście Transparencia Internacional, dotyczącej skali korupcji w poszczególnych krajach świata, opublikowanej w grudniu 2012r., Hiszpania zajęła 30. miejsce w świecie, oraz 21. wśród krajów OECD. Pomimo, że w Europie od Hiszpanii wypadły gorzej 23 państwa, problem korupcji w tym kraju stanowi jedną z największych bolączek społeczeństwa. Szacuje się, że korupcja kosztowała Hiszpanię od 2000r. roku ponad 7 mld euro. Systematycznie spada w Hiszpanii zaufanie społeczeństwa do instytucji publicznych, tak jak i dużych korporacji prywatnych. Co więcej, Hiszpanie podważają także uczciwość władzy sądowniczej, zwłaszcza w przypadkach traktowania polityków za łapówki i korupcję w porównaniu do zwykłych obywateli.

W celu przeciwdziałania korupcyjnemu praktykom, już kilka lat temu największe hiszpańskie przedsiębiorstwa zaczęły kreować swoje wewnętrzne kodeksy etyki. Przejrzystość działania i postępowania, a także wprowadzenie odpowiedzialności za naruszenie przyjętych norm miała wpłynąć na zwiększenie zaufania społeczeństwa do hiszpańskich przedsiębiorców. Poza kwestiami zachowań społecznych i środowiskowych - dyskryminacji, przemocy, molestowania - etycznych zachowań w stosunkach wewnętrznych i zewnętrznych, kodeksy te podejmują także temat korupcji i łapownictwa. Problem korupcji dotyka bowiem nie tylko instytucje publiczne, ale także przedsiębiorstwa. Przykładowo, w 2011r. w Tele-

fonice odnotowano 91 zawiadomień o nieprzestrzeganiu zasad etyki, w tym 7 dotyczyło oszustw, a dwie z 73 zakończonych – korupcji. Repsol zanotował 4% przypadków oszustw (na 206 nieetycznych incydentów), a Ferrioval 2% na 63 wypadki wykroczeń dyscyplinarnych. Indra wśród stu zachowań nieetycznych odnotowała jeden dość znaczny przypadek oszustwa w Rumunii.

Po incydentach związanych z czołowymi politykami partii rządzącej, czołowe hiszpańskie firmy z indeksu IBEX 35 przystąpiły do ponownej analizy norm etycznych w swoich kodeksach. Już teraz obejmują one zakaz oferowania lub przyznawania przywilejów lub zapłaty, a także jakiegokolwiek innej rzeczy, włącznie z prezentami o nawet nieznacznej wartości lub symbolicznym charakterze. Inditex, np. nie zezwala by owe „prezenty” przewyższały wartość 100 euro, zakazując jednocześnie podarunków w formie pieniężnej. W wypadku otrzymania zakazanego upominku obowiązkowy jest jego zwrot, a gdy to jest niemożliwe - przekazanie go na cele społeczne. W przypadku banku Bankinter próg wartości podarunków został ustalony na kwotę 150 euro, jednak pracownik musi jego przyjęcie skonsultować z odpowiednim Wydziałem w firmie.

Poza kreowaniem nowych organów, które mają stać na straży przestrzegania norm etycznych, firmy tworzą „skrzynki etyczne”, do których akcjonariusze i pracownicy mogą w sposób poufny przekazywać informacje o wszelkich nietypowych lub podejrzanych zachowaniach w firmie.

Powyższe działania mają stanowić odpowiedź przedsiębiorców na pogłębiający się kryzys uczciwości władz politycznych, a także skutecznie działać w walce z narastającą korupcją i oszustwami wewnątrz dużych firm.

Opracowano na podstawie dziennika ekonomicznego Expansión z dnia 4 lutego 2012r.

6. Hiszpański bank BBVA wprowadza prywatny program przeciwdziałania bezrobociu

„Yo soy empleo” to nowa, prywatna inicjatywa hiszpańskiego banku BBVA, która ma na celu walkę z bezrobociem w Hiszpanii.

Program ten składa się z trzech kompleksowych rozwiązań skierowanych do małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób bezrobotnych. Są to:

1. wsparcie finansowe w wysokości 1,5 tys. lub 3 tys. euro dla przedsiębiorców, którzy utworzą nowe stanowisko pracy i zatrudnią osobę bezrobotną,
2. szkolenia biznesowe dla przedsiębiorców lub ich pracowników organizowane przez renomowane hiszpańskie ośrodki szkoleniowe z zakresu marketingu,
3. portal internetowy www.yosoyempleo.es, który ma stanowić forum wymiany ofert pracy pomiędzy przedsiębiorcami i bezrobotnymi, a także wspomagać przedsiębiorców w selekcji kandydatów do pracy.

Według badania przeprowadzonego przez firmę konsultingową Millward Brown, pomimo kryzysu ekonomicznego, małe i średnie firmy oraz jednoosobowe przedsiębiorstwa nie tyle będą zwalniać pracowników, co zamierzają tworzyć oraz utrzymywać nowe miejsca pracy. Aż 61% tych firm potrzebuje jedynie zachęty ekonomicznej, aby zatrudniać nowych pracowników.

Szacuje się, że dzięki programowi BBVA uda się wykreować 10 tys. miejsc pracy. Będzie on kosztował bank początkowo ok. 25 mln euro. BBVA ma nadzieję, że jego inicjatywa zwróci uwagę innych firm i zmotywuje sektor prywatny do tworzenia podobnych programów wspólnej walki z bezrobociem.

WSPARCIE FINANSOWE

BBVA proponuje wsparcie finansowe dla małych i średnich firm oraz przedsiębiorców jednoosobowych, które ma polegać na wypłacie 1,5 tys. euro firmie za każdą nowozatrudnioną osobę, lub 3 tys. euro za utworzenie 1 tys. pierwszych nowych miejsc pracy z umową na czas nieokreślony. Każdy przedsiębiorca może otrzymać przedmiotowe wsparcie maksymalnie 10 razy. Wsparcie będzie wypłacane w 4 transzach kwartalnych, każda po 25% począwszy od pierwszych 3 miesięcy po wystąpieniu z wnioskiem o przyznanie pomocy.

W sumie przewidziano możliwość zrealizowania 10 tys. wniosków o wsparcie.

Warunki otrzymania pomocy są następujące:

- firma nie może zatrudniać powyżej 250 pracowników, czyli musi mieć status małej, bądź średniej. Mogą z programu skorzystać również osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą,
- firma musi zatrudnić osobę pozostającą bez pracy od co najmniej 2 miesięcy i która w chwili zawarcia umowy będzie zarejestrowana jako bezrobotna (posiada kartę bezrobotnego),
- nowozatrudniony pracownik musi założyć konto bankowe w BBVA, na które będzie wpływało jego comiesięczne wynagrodzenie. Dodatkowo, konto w BBVA musi być utrzymane przez co najmniej rok,
- umowa zawarta z pracownikiem musi mieć charakter umowy na czas określony lub innej, jednak w każdym przypadku powinna być zawarta na co najmniej rok i obejmować minimalnie tygodniowy czas pracy w wymiarze 20 godzin,

- umowa musi być podpisana po 8 lutego 2013r.,
- wniosek o pomoc finansową musi zostać złożony w terminie do 30 dni od podpisania umowy,
- firma nie może mieć żadnych zaległości podatkowych, czy na ubezpieczenie społeczne, oraz zaległości w stosunku do BBVA; wypłacalność firmy musi zostać odpowiednio udokumentowana,
- firma nie może być przedsiębiorstwem sektora publicznego,
- firma musi być klientem BBVA – posiadać w tym banku swój rachunek i zaakceptować warunki programu.

Procedura przyznawania pomocy finansowej jest tak skonstruowana, by mieć pewność, że jest ona faktycznie przeznaczona na utworzenie nowego miejsca pracy.

SKOLENIA

W ramach programu, BBVA proponuje wsparcie dla przedsiębiorców w formie darmowych szkoleń organizowanych przez renomowane szkoły biznesowe. W inicjatywie BBVA biorą udział następujące prestiżowe i o światowej renomie szkoły biznesowe, takie, jak ESADE Business School, Instituto de Empresa Business School, Instituto Internacional San Telmo, DEUSTO Business School. Szkolenia mają się odbywać na terenie całego kraju w najważniejszych miastach. W sumie przewidziano 50 edycji szkoleń dla 1250 przedsiębiorców i ich pracowników.

Kurs ma obejmować szkolenie z następujących dziedzin: zarządzanie przedsiębiorstwem, nowe cyfrowe narzędzia marketingowe dla małych i średnich przedsiębiorstw, rachunkowość finansowa, projektowanie i wdrażanie strategii

konkurowania w złożonym środowisku biznesowym, internacjonalizacja małych i średnich przedsiębiorstw, zarządzanie finansowe dla przedsiębiorców, innowacja, zarządzanie zasobami ludzkimi. Kursy będą obejmowały 36 godzin, mają się odbywać w piątki i soboty i trwać 3 miesiące.

BBVA pokrywa koszty kursu: zajęcia, materiały szkoleniowe i wyżywienie. Natomiast pozostałe koszty jak dojazd, czy nocleg zobowiązany jest pokryć przedsiębiorca. Każda firma może na szkolenie wysłać tylko jedną osobę. Miejsca są przyznawane według listy zgłoszeń, a przedsiębiorca musi mieć otwarty rachunek w BBVA.

PLATFORMA INTERNETOWA „YO SOY EMPLEO”

BBVA utworzyło specjalną stronę internetową, która ma wspomóc realizację programu. Platforma ma być skutecznym narzędziem w poszukiwaniu pracowników oraz stanowić bazę firm szukających pracowników oraz bezrobotnych. W jej ramach proponuje się przedsiębiorcom pomoc w wyborze pracowników oraz wsparcie przy ich zatrudnieniu. W tym celu BBVA nawiązał współpracę z portalem pracy InfoEmpleo. Na stronie internetowej każdy przedsiębiorca może dać nieograniczoną ofertę stanowisk pracy. Istotne jest, że aby skorzystać ze wsparcia finansowego oferowanego przez BBVA, nie jest konieczne zatrudnienie danej osoby za pośrednictwem utworzonego portalu.

Warunkiem rejestracji na portalu jest, jak w wyżej opisanych przypadkach, posiadanie przez przedsiębiorcę konta w BBVA.

Opracowano na podstawie: Expansión z 12.02.2013r., strony Internetowej BBVA, portalu www.yosoyempleo.es

7. Zmiany w prawie dotyczącym sektora rolno-spożywczego

Hiszpańska Rada Ministrów w lutym 2013r. zaakceptowała przedstawione przez Ministra Rolnictwa, Żywności i Środowiska, Miguel'a

Arias Cañete, projekty zmian w przepisach prawnych dotyczących wymiany handlowej w przemyśle spożywczym oraz promowania integracji spółdzielni i innych podmiotów sektora rolno-spożywczego. Zmiany te mają na celu stabilizację cen produktów spożywczych, tak, aby stały się one bardziej przystępne, a tym samym bardziej konkurencyjne na rynkach zagranicznych. Obecnie żadna hiszpańska spółdzielnia rolno-spożywcza nie plasuje się wśród dwudziestu pięciu najważniejszych w Unii Europejskiej. Nowo wprowadzone prawo ma za zadanie skończyć z brakiem równowagi cenowej pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w handlu w tym sektorze, wśród których najśłabszą obecnie pozycję ma rolnik. Założone cele mają być osiągnięte poprzez wprowadzenie modelu mieszanego w stosunkach gospodarczych w sektorze rolno-spożywczym.

Największym obecnie problemem w Hiszpanii jest duża różnica pomiędzy cenami produktów spożywczych proponowanymi przez producentów i cenami, jakie następnie konsumentom oferują sprzedawcy. Nowelizacje mają wprowadzić nowe standardy i mechanizmy koordynujące działania administracji publicznej, tak aby zagwarantować zunifikowanie rynku zgodnie z rekomendacją Narodowej Komisji Ochrony Konkurencji. Reforma ma zainicjować zmiany strukturalne w przemyśle spożywczym, a w efekcie poprawić wartość dodaną produkcji rolnej.

Ustawowe regulacje dotyczą dwóch zasadniczych kwestii: umów pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w wymianie handlowej oraz przeciwdziałaniu praktykom ograniczającym konkurencję.

REGULACJA UMÓW W SEKTORZE ROLNO-SPOŻYWCZYM

Nowe regulacje przewidują wprowadzenie obowiązku zawierania umów handlowych w formie pisemnej, jeśli zawierane są one w ramach stałej, bądź doraźnej wymiany handlowej,

wartość transakcji przekracza 2500 euro i biorą w niej udział producenci rolni oraz mali bądź średni przedsiębiorcy. Umowy muszą od tej pory dawać możliwość swobodnego kształtowania podstawowych ich elementów przez obie strony, a nie jak to było praktykowane do tej pory w tzw. umowach przystąpienia, których warunki były z góry narzucane przez silniejsze podmioty.

Zmiany mają regulować również aukcje elektroniczne, w tym obowiązek przechowywania przez ich operatorów dokumentów przez okres co najmniej dwóch lat.

PRZECIWDZIAŁANIE PRAKTYKOM OGRANICZAJĄCYM KONKURENCJĘ

Projekt ustawy zakazuje wprowadzania zmian warunków umowy, które zostały w niej zapisane, za wyjątkiem sytuacji, gdy zgodzą się na nie obie strony. Ponadto, nie zezwala pobierać żadnych dodatkowych opłat poza podstawową, uzgodnioną ceną. Dozwolone są tylko dwa wyjątki od tej reguły, które zostały obwarowane bardzo ścisłymi wymogami.

W kontekście informacji poufnych przedsiębiorstwa, wprowadzono zakaz żądania od drugiej strony więcej informacji o jej produktach niż to, co jest niezbędne dla współpracy handlowej. Ponadto, otrzymane informacje mogą być wykorzystywane tylko do tych celów, dla których zostały przekazane i to z zachowaniem ich poufności.

Przepisy zobowiązują również pośredników do odpowiedniego zarządzania markami produktów oferowanych konsumentowi, zarówno własnymi, jak i innych uczestników obrotu, w sposób, który ma zapobiegać stosowaniu praktyk nieuczciwej konkurencji. Projekt zakazuje m.in. nadużywania przez pośredników i beneficjentów swojej pozycji i stosowania bezprawnej i nieuczciwej reklamy na opakowaniach, w prezentacjach i promocji

produktów, która mogłaby wprowadzić w błąd co do ich pochodzenia od innego producenta.

SANKCJE I ORGANY KONTROLI

W nowelizacji ustaw zostały określone również wykroczenia i sankcje za naruszenie powyższych przepisów. Nowe prawo przewiduje grzywny w wysokości od 3 tys. do 1 mln euro za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję przez którykolwiek z podmiotów uczestniczący w wymianie handlowej. Kontrolę nad przestrzeganiem wspomnianych zasad, w przypadku firm, które wykonują działalność na terenie więcej niż jednego regionu, sprawować będzie państwowa administracja ogólna, nad pozostałymi - regionalna.

Nowe przepisy powołują do życia Agencję Informacji i Kontroli Żywności, w miejsce autonomicznej Agencji Oliwy. Będzie ona sprawowała kontrolę nad przestrzeganiem przepisów ustanowionych przez ustawy. Poza tym, jej obowiązkiem będzie weryfikacja skarg na naruszenie przepisów prawa i w wypadku stwierdzenia popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, zawiadomienie o tym fakcie właściwego organu w Ministerstwie Rolnictwa, Żywności i Środowiska oraz Komisji Ochrony Konkurencji.

SAMOREGULACJA RYNKU I KODEKS DOBRYCH PRAKTYK

Warunki współpracy handlowej między podmiotami sektora rolno-spożywczego w Hiszpanii mają być zmieniane w drodze samoregulacji poprzez ustanowienie Kodeksu Dobrych Praktyk Handlowych w obrocie produktami spożywczymi. Przyjęcie Kodeksu przez przedsiębiorców będzie z zasady dobrowolne. Ma on być jednak promowany poprzez działania Ministerstwa oraz stowarzyszeń i organizacji producentów, przetwórców i dystrybutorów przemysłu spożywczego. Kodeks miałby rozszerzyć dobre praktyki na cały łańcuch dostaw w hiszpańskim sektorze rolno-spożywczym.

W celu zachęcenia przedsiębiorców do dobrowolnego stosowania zasad określonych w kodeksie, przewidziano stworzenie państwowego rejestru, który zrzeszałby wszystkich uczestników obrotu w tym sektorze, stosujących powyższy kodeks. Ponadto, w wypadku konfliktu, podmioty uczestniczące w obrocie, które przyjęły dobrowolnie kodeks do stosowania, zobowiązane byłyby go rozwiązywać na zasadach i według systemu ustanowionego w kodeksie.

Nowelizacja ustawy ma na celu wyeliminowanie stosowania praktyk ograniczających konkurencję w przemyśle spożywczym i chronić producentów poprzez stworzenie równowagi w negocjacjach i zrównoważenia pozycji uczestników obrotu handlowego - producentów, przetwórców i dystrybutorów. W Hiszpanii jest 989 tys. producentów i 30 tys. przetwórców rolno-spożywczych, a 40% rynku dystrybucji znajduje się w rękach tylko pięciu największych podmiotów gospodarczych.

Opracowano na podstawie: RTVE.es/AGENCIAS z 08.02.2013, Dziennika EL MUNDO z 08.02.2013r., Dziennika Expansión z 8.02.2013r.

8. Podsumowanie i kontynuacja Planu PIVE w Hiszpanii

Hiszpańskie Stowarzyszenie Producentów Pojazdów (Anfac) podało dane dotyczące rentowności wprowadzonego 1 października 2012 r. Programu PIVE (Programa de Incentivos al Vehículo Eficiente), który miał na celu wymianę 75 tys. samochodów osobowych, mających powyżej 12 lat, na nowe modele o wyższej wydajności energetycznej, niższym zużyciu paliwa i mniejszej emisji CO₂. W ramach Planu minimalna subwencja na wymianę samochodu wyniosła 2 tys. euro (w 50% sfinansowana była przez rząd i w pozostałych 50% przez producentów samochodów).

Zgodnie z założeniami, plan miał obowiązywać do marca 2013r., jednak państwowe fundusze na ten cel wyczerpały się już 10 stycznia br.

Szacuje się, że dochody budżetu państwa w związku z realizacją Planu PIVE zwiększyły się czterokrotnie w stosunku do wartości środków przeznaczonych na dofinansowanie zakupu nowych aut. Do budżetu państwa wpłynęło 296 mln euro z tytułu nałożonych podatków w stosunku do 75 mln euro przeznaczonych na dopłaty.

Według Stowarzyszenia Anfac, spośród 75 tys. samochodów zakupionych w ramach Planu, ok. 25 tys. nie zostałyby sprzedanych, gdyby nie udzielone wsparcie. W okresie od października 2011 r.

do stycznia 2012 r. w Hiszpanii sprzedano 167 tys. pojazdów, a w czasie obowiązywania Planu, tj. od października 2012 r. do stycznia 2013 r. odnotowano sprzedaż 192 tys. aut.

Szacuje się, że całkowity dochód z Planu wyniósł 930 mln euro. Zdaniem Anfac, hiszpańskie fabryki, dzięki PIVE, wyprodukowały dodatkowo 26 tys. pojazdów, a Plan pozwolił na zachowanie 4,5 tys. miejsc pracy. Z danych Anfac wynika też, że wskutek złomowania 75 tys. pojazdów, liczących ponad 12 lat, zaoszczędzono 40 mln litrów paliwa o łącznej wartości 60 mln euro, co spowodowało zmniejszenie emisji CO₂ o 52%, tj. 130 tys. ton.

Kolejnym pozytywnym skutkiem Planu jest spadek cen samochodów o ok. 4,6% dzięki promocyjnym działaniom producentów, pośredników i salonów sprzedaży. Średni rabat przy zakupie nowego auta wyniósł 3 800 euro, co pozwoliło na spadek wskaźnika inflacji o 0,15 % i zaoszczędzenie 200 mln euro wydatków publicznych.

PRZEDŁUŻENIE PLANU PIVE I NOWY PLAN PIMA

25 stycznia br. rząd ogłosił przedłużenie Planu PIVE, na który przeznaczone zostaną dodatkowe środki w wysokości 150 mln euro i który częściowo zostanie zmodyfikowany. Najważniejszymi zmianami ma być zmniejszenie wieku z 12 do 10 lat starego samochodu, jaki trzeba oddać na złom, aby móc skorzystać ze

wsparcia, oraz zlikwidowany zostanie pułap ceny maksymalnej nabywanego samochodu, który wynosił poprzednio 25 tys. euro netto.

Jednocześnie zapowiedziano wprowadzenie kolejnego rządowego planu PIMA AIRE, który będzie miał na celu wymianę dużych samochodów dostawczych. Według wstępnych informacji, Plan ten będzie miał dotację państwową sięgającą 40 mln euro.

Anfac przewiduje, że przedłużony Plan PIVE i nowy Plan PIMA pozwolą zwiększyć produkcję samochodów o 60-70 tys. sztuk i przyczynią się do stworzenia kolejnych 10 tys. miejsc pracy.

Opracowano na podstawie portalu informacyjnego www.europrapress.es z dn. 23.01.2013 oraz dziennika ekonomicznego Expansion z dn. 25.01.2013r.

9. Bardzo dobre wyniki hiszpańskich portów

W 2012r. ruch towarowy w hiszpańskich portach morskich osiągnął wolumen 475 mld ton i był bliski rekordowemu wynikowi z 2007r., kiedy wyniósł 483 mld ton. Szacuje się, że 2013 r. będzie pod tym względem jeszcze lepszy.

Nowa ustawa o administracji morskiej nakłada na władze portowe wymóg rentowności na poziomie 2,5% w stosunku do posiadanych aktywów. W 2012r. wskaźnik ten wyniósł 2,12%, tak więc był bliski wymaganemu. Zakłada się, że w 2013 r. wskaźnik rentowności również zostanie osiągnięty, co pozwoli na obniżenie stawek portowych w 2014r.

Obroty handlowe hiszpańskiego Zarządu Portów Krajowych (Puertos del Estado), podlegającemu Ministerstwu Rozwoju, wyniosły w 2012r. ponad 1 mld euro, co stanowi 4% wzrost w stosunku do roku 2011. Zysk brutto portów wzrósł natomiast o 13% wobec roku 2011 i wyniósł 636 mln euro. Zysk netto wzrósł natomiast o 44% i wyniósł 236 mln euro.

Ponadto, w omawianym okresie eksport towarów transportowanych drogą morską wzrósł o 17%, co sumując wyniki od roku 2008 stanowi 51% przyrost w 2012r.

Hiszpański system portów nie wymaga dużych inwestycji w przeciągu najbliższych 20 – 25 lat. Nakłady inwestycyjne nie odbywały się kosztem bilansu płatniczego. Wręcz przeciwnie, Zarząd Portów Krajowych zdołał zamortyzować już część swoich pasywów, obniżając zadłużenie do wysokości 2,6 mld w 2012r z 3 mld w 2011r.

Konieczne są natomiast inwestycje o wartości 1 mld euro, mające na celu połączenie portów z kolejową siecią towarową. Pierwszym z planowanych projektów o wartości 100 mln euro będzie budowa połączenia kolejowego z portem w Barcelonie. Gotowe są już projekty dla portów w Ferrrol i Castellón.

Do słabych elementów systemu portowego w Hiszpanii Zarząd Portów zalicza działalność portu w Gijón w Asturii, którego rentowność ekonomiczna jest niska i wymaga dodatkowych nakładów.

W zakresie obszarów pod rozbudowę wymienia się ograniczenie skali i zakresu działania terenów portowych w A Coruña, należących do Repsol i Adif.

Innym ogniskiem zapalnym dla Zarządu Portów jest nowa konwencja pracownicza, która zakłada podwyżkę płac dla pracowników, której domagają się związki zawodowe wskutek dobrych wyników finansowych portów. Konwencja jest obecnie na etapie ustaleń z Ministerstwem Finansów, które nie wyraża zgody na podwyżki.

Pomimo nielicznych zagadnień wymagających decyzji strategicznych, należy podkreślić znaczącą rolę portów morskich w gospodarce hiszpańskiej. Blisko 80% towarów importowanych i ponad 50% eksportu odbywa się drogą morską. Wewnętrzny ruch towarowy w Hiszpanii również ma miejsce w większym stopniu drogą morską (12%) niż kolejową (3%).

*Opracowano na podstawie dziennika ekonomicznego *Expansión* z dn. 06.02.2013r.*

IV. Rozwiązanie i likwidacja spółki w Hiszpanii

Podstawę prawną rozwiązywania spółek w Hiszpanii stanowi Ustawa Prawo Spółek Handlowych 1/2010 z 2 czerwca (Real Decreto Legislativo 1/2010 de 2 de julio).

Rozwiązanie i likwidacja spółki w Hiszpanii zajmuje przeciętnie od 6 miesięcy do roku. Cały proces składa się z trzech etapów:

- I. Rozwiązanie (disolución)
- II. Likwidacja (liquidación)
- III. Wygaśnięcie (extinción)

I. ROZWIĄZANIE:

W tej fazie modyfikuje się działalność spółki: od momentu podjęcia decyzji o rozwiązaniu jedynym celem jej aktywności jest doprowadzenie do likwidacji. Rozwiązanie spółki może nastąpić z jednej z trzech podstawowych przyczyn:

- 1) Uchwała zgromadzenia wspólników – w ten sposób można rozwiązać spółkę w każdym momencie i bez konieczności zaistnienia konkretnej przyczyny.

2) Z mocy prawa – rozwiązanie spółki z mocy prawa (bez konieczności podjęcia decyzji o rozwiązaniu) następuje gdy: i) spełniony zostanie cel, który został określony w momencie założenia spółki lub termin przewidziany dla jej działalności, ii) gdy w postępowaniu upadłościowym dochodzi do fazy likwidacji, iii) w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jeżeli kapitał zakładowy zmniejszył się poniżej minimum przewidzianego przez prawo (3.000€) i w ciągu roku nie następuje uzupełnienie tego niedoboru.

3) Z przyczyn przewidzianych przez prawo – wszystkie przyczyny rozwiązania spółki reguluje art. 363 Prawa Spółek Kapitałowych (RDL 1/2010 de la Ley de Sociedades de Capital), który zawiera regulację wspólną dla sp. z o.o. i S.A. . Jeśli wystąpi któraś z tych przesłanek rozwiązanie spółki jest obowiązkowe. Art. 363 wskazuje na takie prawne przyczyny rozwiązania jak: i) zamknięcie przedsiębiorstwa, którego działalność stanowiła cel statutowy spółki, ii) jawna niemożliwość prowadzenia dalszej działalności, iii) paraliż operatywności organów spółki, który uniemożliwia jej funkcjonowanie, iv) straty, które zmniejszają majątek spółki do połowy wartości kapitału zakładowego, v) zmniejszenie kapitału zakładowego poniżej minimum wymaganego przez prawo, vi) gdy wartość nominalna udziałów lub akcji bez prawa głosu przekracza połowę pokrytego kapitału zakładowego i równowaga w tym zakresie nie zostanie przywrócona w przeciągu 2 lat; vii) z każdej innej przyczyny przewidzianej w statucie spółki. Dodatkowo, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością powinna zostać rozwiązana, jeśli nie prowadzi ona żadnej aktywności w ciągu kolejnych 3 lat.

Jeśli nastąpi jedna z przyczyn rozwiązania spółki członkowie zarządu (administradores) są zobowiązani do zwołania w terminie dwóch

miesięcy zgromadzenia wspólników. Pozostali wspólnicy mogą wnioskować do członków zarządu o zwołanie takiego zgromadzenia. Zwołanie zgromadzenia wspólników jest obowiązkiem członków zarządu, w razie jego niedopełnienia mogą oni zostać pociągnięci do odpowiedzialności przewidzianej prawem. Zgromadzenie wspólników wyraża zgodę na rozwiązanie spółki. Do podjęcia stosownej uchwały wymagana jest: i) w przypadku sp. z o.o.: większość zwykła, przy czym oddane głosy muszą reprezentować minimum 1/3 kapitału zakładowego, ii) w przypadku S.A.: większość zwykła przy kworum reprezentującym 25% kapitału zakładowego za pierwszym podejściem i bez wymogów co do kworum za drugim. Zarówno w S.A. jak i w sp. z o.o. bardzo często statut spółki określa bardziej wyśrubowane wymogi co do większości potrzebnej do rozwiązania spółki. W takich przypadkach konieczne jest uzyskanie większości przewidzianej w statucie.

Jeśli zgromadzenie wspólników nie zostanie zwołane w terminie dwóch miesięcy, lub na zwołanym zgromadzeniu nie uda się podjąć decyzji o rozwiązaniu lub odpowiednim skorygowaniu sytuacji spółki, każda osoba, która ma w tym interes prawny może zwrócić się do Sądu Handlowego (Juzgado de lo Mercantil) miejscowo właściwego dla siedziby spółki z wnioskiem o ogłoszenie jej rozwiązania. Wniosek do sądu należy sformułować przeciw spółce. Członkowie zarządu mają obowiązek wnioskować o rozwiązanie w drodze sądowej jeśli zgromadzenie wspólników, mimo zaistnienia ku temu przesłanek, nie podjęło uchwały o rozwiązaniu spółki.

Podjęcie decyzji o rozwiązaniu spółki otwiera fazę jej likwidacji.

II. LIKWIDACJA:

Jak sama nazwa wskazuje, w fazie likwidacji jedyną aktywnością, jaką może prowadzić spółka jest taka, która zmierza do całkowitego zakończenia jej działalności. Od tego momentu do

nazwy spółki jest konieczne dodanie określenia „w likwidacji” (en liquidación). Otwarcie fazy likwidacji należy zgłosić do Rejestru Handlowego.

Członkowie zarządu są odwołani i tracą swoje uprawnienia. W sp. z o.o. automatycznie przekształcają się oni w likwidatorów (liquidadores), o ile sprawowanie tej funkcji przez inne osoby nie jest przewidziane w statucie spółki lub w uchwale zgromadzenia wspólników o jej rozwiązaniu. W S.A., jeżeli kwestia powołania likwidatorów nie została uregulowana w statucie, wybiera ich zgromadzenie wspólników. Liczba likwidatorów musi być zawsze nieparzysta.

W fazie likwidacji redukują się obowiązki spółki w zakresie księgowości (nie ma obowiązku przedkładania w Rejestrze Handlowym rocznego bilansu spółki, wystarczy przedstawienie bilansu uproszczonego). W tym okresie możliwe jest reaktywowanie spółki, na przykład poprzez zwiększenie jej kapitału zakładowego, uzyskanie dodatkowego źródła finansowania.

Celem fazy likwidacji jest spłacenie wszystkich dłużników spółki i uzyskanie zaspokojenia wszystkich istniejących wierzytelności spółki. Dokonuje się w niej również sprzedaży majątku spółki (w przypadku nieruchomości należących do S.A. konieczne jest zwołanie licytacji publicznej). Jeśli po zrealizowaniu zewnętrznych zobowiązań spółki pozostaje do rozdysponowania majątek, dzieli się go między wspólników proporcjonalnie do wielkości dokonanych przez nich wkładów (lub w inny sposób przewidziany w statucie spółki).

Likwidatorzy mają obowiązek przedstawienia początkowego bilansu likwidacji po upływie 3 miesięcy od jej zainicjowania, jak również okresowego informowania pozostałych wspólników o przebiegu procesu.

Fazę likwidacji kończy przedłożenie do zatwierdzenia zgromadzeniu wspólników bilansu i raportu końcowego.

III. WYGAŚNIĘCIE:

Po zakończeniu fazy likwidacji, likwidatorzy mają obowiązek udania się do notariusza w celu sporządzenia aktu wygaśnięcia spółki (escritura pública de extinción de la sociedad). Następnie akt ten musi zostać przedłożony w Rejestrze Handlowym.

Postępowanie upadłościowe (Concurso de los acreedores)

Hiszpański system prawny reguluje przebieg i skutki niewypłacalności osób fizycznych i prawnych w ramach działu zwanego „prawem konkursowym lub upadłościowym” (derecho concursal). Podstawę prawną stanowi w tym przypadku Ustawa 22/2003 z 9 lipca (Ley 22/2003 de 9 de julio, Concursal)

Postępowanie upadłościowe wszczynają się, kiedy podmiot nim objęty jest niewypłacalny (nie jest w stanie regularnie spełniać swoich wymagalnych zobowiązań), lub przewiduje swoją niewypłacalność w przyszłości.

Z wnioskiem o ogłoszenie niewypłacalności może wystąpić sam dłużnik (mamy wtedy do czynienia z „konkuresem dobrowolnym” (hiszp. concurso voluntario) lub wierzyciele dłużnika - konkurs konieczny (hiszp. concurso necesario).

Ogłoszenia niewypłacalności dokonuje Sąd Handlowy (Juzgado de lo Mercantil). W momencie dokonania owej deklaracji (hiszp. declaración de concurso) sąd wzywa wierzycieli, aby w terminie jednego miesiąca poinformowali administrację upadłościową o długach, które ma wobec nich dotknięta nią spółka. Sąd powołuje administrację upadłościową, w której skład wchodzi osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie postępowania upadłościowego (advokat, audytor/ekonomista i przedstawiciel wierzycieli).

Sądowe ogłoszenie niewypłacalności nie wstrzymuje statutowej działalności spółki.

W przypadku konkursu dobrowolnego dłużnik utrzymuje prawo do prowadzenia swoich spraw i zaciągania zobowiązań pod kontrolą administracji upadłościowej. W konkursie koniecznym owe uprawnienia dłużnika zostają zawieszona i przechodzą w ręce administracji.

W ciągu dwóch miesięcy od sądowego ogłoszenia niewypłacalności, administracja upadłościowa przedstawić musi raport (hiszp. informe de la administración concursal), który zawiera między innymi listę wierzycieli i plan przyszłych działań i decyzji. Możliwe jest zawarcie ugody z wierzycielem. Umowa taka podlega postanowieniom sądowym, tzn. akceptacji sądowej.

Najważniejszym etapem postępowania konkursowego jest doprowadzenie do zaspokojenia dłużników niewypłacalnego podmiotu. Możliwe jest to na dwa alternatywne sposoby:

- poprzez zawarcie porozumienia (hiszp. fase de convenio),
- poprzez likwidację (hiszp. fase de liquidación).

Celem likwidacji jest doprowadzenie do wygaśnięcia spółki i zakończenia jej wszelkiej działalności. Dla odmiany, porozumienie ma na celu ustalenie sposobu, w jaki zaspokojeni zostaną wierzyciele spółki tak, aby ta mogła kontynuować swoją działalność. W ramach porozumienia możliwe jest zmniejszenie sumy poszczególnych zadłużeń lub przesunięcie daty ich spłaty.

1 stycznia 2012 weszła w życie w Hiszpanii nowelizacja prawa upadłościowego. Pozwala ona w większym zakresie na zawieranie porozumień z wierzycielami i znajdowanie sposobów dofinansowania bez konieczności uzyskania sądowej deklaracji niewypłacalności.

Jak rozwiązać działalność gospodarczą w Hiszpanii?

Aby zrezygnować z działalności gospodarczej należy:

1. Wyrejestrować działalność gospodarczą w ZUS poprzez wypełnienie Wniosku dodatkowego o rozpoczęcie lub zaprzestanie działalności w systemie specjalnym ubezpieczenia społecznego pracowników prowadzących działalność na własny rachunek (Declaración de inicio o cese de actividades del régimen especial de la seguridad social de los trabajadores por cuenta propia o autónomos)- Modelo TA.0521

2. Wyrejestrować działalność gospodarczą w Urzędzie Skarbowym poprzez zaznaczenie punktu 151 odnośnie skreślenia z listy przedsiębiorców, zawodowców oraz podatników (baja en el censo de empresarios, profesionales y retenedores) w Deklaracji wpisowej uproszczonej dotyczącej wpisania, modyfikacji i rezygnacji z umieszczenia na liście przedsiębiorców, zawodowców oraz podatników (Declaración censal simplificada de alta, modificación y baja en el Censo de Empresarios, Profesionales y Retenedores) – modelo 037

Powyższe dokumenty są rozpatrzone w ciągu 6 dni. Opłata ZUS zostanie pobrana w całości za dany miesiąc niezależnie od tego, którego dnia miesiąca zarejestrujemy działalność gospodarczą.

Wnioski o rezygnację z działalności gospodarczej:

- Modelo TA. 0521: <http://www.seg-social.es/prdi00/groups/public/documents/binario/097883.pdf>
- Modelo 037: http://www.aeat.es/AEAT/Contenidos_Comunes/La_Agencia_Tributaria/Modelos_y_formularios/Declaraciones/Modelos_01_al_99/037/mod037_multidioma.pdf

Opracowano przy współpracy:

Kancelarii Prawnej Monereo Meyer Marinel-lo Abogados

Alfonso XII, 30, 5º - E-28014 Madrid

Tel: + 34.913 199 686 Faks: + 34.913 085 368

www.mmmm.es

Osoba do kontaktu:

Małgorzata Kozyra

E-mail: mkozyra@mmm.es

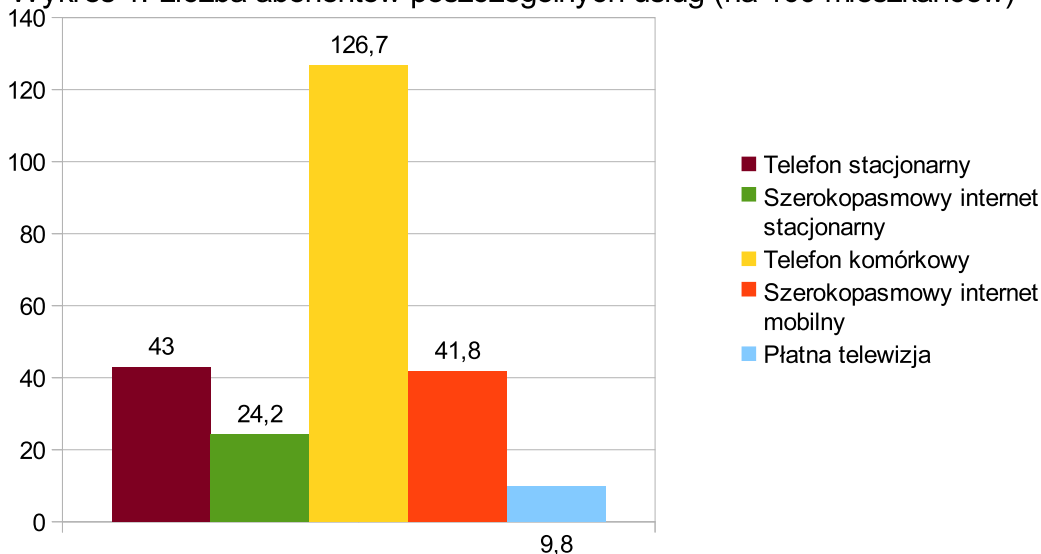
V. Sektor telekomunikacyjny w Hiszpanii

Firmy telekomunikacyjne w Hiszpanii tworzą 3,5% PKB tego kraju i zatrudniają prawie 75 tys. osób. Ich roczne przychody przekraczają 37 mld euro¹. Jednakże z powodu kryzysu, od 2006 roku zatrudnienie w tym sektorze zmniejszyło się o 20 tys. osób, a przychody spadły o 6 mld euro w porównaniu z rokiem 2008. W sektorze telekomunikacyjnym działa ponad 3 tys. przedsiębiorstw, z czego jedna trzecia znajduje się w obrębie Regionu Madrytu, a 15 % w Katalonii. Głównymi firmami w tej branży są operatorzy telefoniczni: Telefónica (wraz ze swoją spółką zależną Movistar), Vodafone, Orange oraz Yoigo, które w 2011 r. uzyskały 73,6% przychodów całej branży.

jednak operatorzy utrzymali, a nawet zwiększyli, poziom konsumpcji poprzez obniżanie cen, sprzedawanie usług w pakietach², bądź proponowanie usług dodatkowych w ramach dotychczasowych abonamentów.

Wzrost konsumpcji dotyczył w szczególności dostępu do szerokopasmowego internetu, a także zwiększenia się liczby telefonów komórkowych (w 2011 r. na 100 mieszkańców przypadało 126,7 kart SIM). Jednakże, obranie strategii rozwoju sieci komórkowych i szybkiego internetu spowodowało w rezultacie, mimo zwiększenia rozmiaru rynku, spadek przychodów.

Wykres 1. Liczba abonentów poszczególnych usług (na 100 mieszkańców)

Sytuacja ekonomiczna w Hiszpanii powoduje, że spadają wydatki na konsumpcję, co nie omija także sektora telekomunikacji. W tym przypadku

Spośród usług oferowanych przez operatorów telefonicznych, wzrost przychodów zanotowano jedynie w sprzedaży usługi szerokopasmowe-

¹Dane na rok 2011. W okresie styczeń-lipiec 2012 r. tendencja spadkowa się utrzymała: zatrudnienie zmalało o 6,7%, a przychody o 7,8% - Źródło: Krajowego Obserwatorium Rynku Telekomunikacyjnego i Społeczeństwa Informacyjnego (Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información)

²W Hiszpanii taka forma sprzedaży jest dość rozpowszechniona. W 2011 roku było podpisanych 10,5 mln umów na dostarczenie usług łącznie; kombinacją występującą najczęściej jest połączenie usług korzystania z telefonu stacjonarnego i stałego łącza internetowego (ponad 8,2 mln umów).

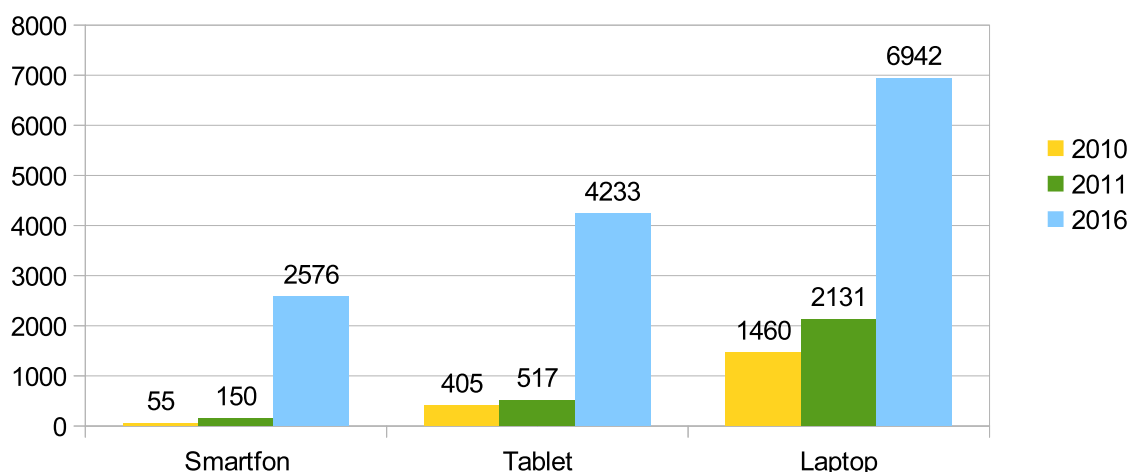
go dostępu do internetu. Był on spowodowany głównie dynamicznym (23,5% w okresie 2010-2011) wzrostem przychodów z tytułu internetu przenośnego. Liczba użytkowników szerokopasmowego internetu (tak stacjonarnego, jak i mobilnego) w Hiszpanii wzrosła o ponad pół miliona w 2011 roku i w listopadzie 2012 roku przekroczyła 11,5 mln.

Z drugiej strony, poza obniżaniem cen, kryzys wymusił na firmach w tym sektorze redukcję kosztów; jeden z wiodących operatorów zrezygnował ze sprzedaży po zaniżonych cenach

coraz więcej danych. Ze względu na to, firmy telekomunikacyjne przeznaczyły ponad 1,5 mld euro na koncesje na użytkowanie nowych częstotliwości radiowych – umożliwi to zaspokojenie rosnących potrzeb konsumentów.

Ponadto, w Hiszpanii buduje się infrastrukturę dla sieci radiowej czwartej generacji (4G). To przedsięwzięcie ma być motorem napędowym nie tylko sektora telekomunikacyjnego, ale i całej gospodarki. Zakończenie prac nad budową infrastruktury dla sieci 4G przewiduje się na rok 2015 (do tej pory już wydano na ten cel 2,4mld euro).

Wykres 2. Przeciętny szacunkowy transfer danych (Mb/miesiąc), w zależności od urządzenia

telefonów komórkowych swoim klientom (co było powszechną praktyką na rynku hiszpańskim), redukując koszty o ponad 1mld euro.

Poziom inwestycji sektora telekomunikacyjnego wyniósł 5,9 mld euro w 2011 roku. Głównymi inwestorami są operatorzy telefoniczni, którzy odpowiadają za ponad 90% dokonywanych inwestycji.

Wysokie nakłady na inwestycje wynikają między innymi z konieczności obsługi coraz większej liczby internautów, pobierających i wysyłających

Warto zaznaczyć, że Hiszpania była jednym z pierwszych krajów, który wdrożył technologię 3G.

Kolejnym polem inwestycji jest budowa infrastruktury, umożliwiającej gospodarstwom domowym dostęp do bardzo szybkiego internetu stacjonarnego w systemie FTTH (ang. fibre to the home). Liderem w inwestycjach w sieć światłowodów jest, wspomniana już wcześniej, Telefónica, która jest piątą na świecie firmą telekomunikacyjną pod względem liczby użytkowników. Ponadto, hiszpański operator wraz z firmą Firefox (producentem m.in. popularnej

przeglądarki internetowej Mozilla) opracowuje Firefox OS, nowy system operacyjny dla urządzeń mobilnych, który ma konkurować z produktami światowych potentatów (Androidem Google'a, Apple OS, Microsoft OS i Blackberry).

Jak już wspomniano, ważną tendencją dla sektora telekomunikacyjnego w Hiszpanii jest stały przyrost liczby internautów. W 2012 roku wzrosła ona o milion, co sprawia że liczba internautów wynosi obecnie 27,9 milionów osób. Ten trend przekłada się na to, że właśnie usługi dostarczania internetu mają największy potencjał wzrostu. Zdaniem analityków, tendencją wzrostową będzie się odznaczać liczba szerokopasmowych łącz stacjonarnych, która ma rosnąć w ciągu najbliższych 4 lat o 3% rocznie. Dużo większą dynamiką ma się odznaczać usługa dostarczania internetu mobilnego. Ten rynek, według przewidywań ekspertów, ma rosnąć o kilkanaście procent rocznie.

Wzrost jest i będzie mocno wspierany przez rozpowszechnianie się urządzeń mobilnych, głównie smartfonów i tabletów. Sprzedaż smartfonów w 2012 roku wzrosła o 68% w stosunku do roku 2011 r., a urządzenia te stanowią 63,2% telefonów komórkowych w Hiszpanii. Pod tym względem kraj ten wyprzedza Wielką Brytanię (62,3%), Francję (51,4%), Włochy (51,2%) oraz Niemcy (48,4%)³. Przyrost udziału smartfonów powoduje, że coraz więcej użytkowników pobiera coraz więcej danych, a w konsekwencji obecna sieć telekomunikacyjna jest przeciążona⁴.

Zarówno obecnie, jak i w przyszłości (por. wykres 2), przeciętny tablet będzie generował znacznie większy transfer danych, niż przeciętny smartfon. Z tego względu wzrost liczby tych urządzeń w jeszcze większym stopniu zwiększa zapotrzebowanie klientów na usługi dostarczenia szybkiego, mobilnego internetu.

Badanie przeprowadzone wśród internautów w Hiszpanii pokazało, że wśród tej grupy liczba tabletów wzrosła prawie 3-krotnie w okresie 2011-2012 (penetracja rynku wynosi 23%). Niewątpliwie, jednym z czynników wpływających na taki wynik jest poszerzenie się oferty dostępnych tabletów, pojawiły się urządzenia dostępne także dla mniej zamożnych klientów.

Użytkownicy urządzeń mobilnych korzystają intensywnie z internetu; wśród 6 milionów Hiszpanów, którzy deklarują, że są podłączeni do sieci 24 godziny na dobę, połowa robi to poprzez smartfony. Ponadto, ponad 77% użytkowników smartfonów codziennie używa ich do łączenia się z siecią (choć już niekoniecznie przez całą dobę). Najczęściej robią to w domu (71%), w podróży (43%), w komunikacji miejskiej (41%), na ulicy (38%), w barach oraz restauracjach i w miejscu pracy lub nauki (36%). Wśród użytkowników urządzeń mobilnych coraz większą popularnością cieszą się aplikacje. 41% użytkowników smartfonów i 31% użytkowników tabletów korzysta z nich, przy czym 66% spośród korzystających uważa, że aplikacje są coraz bardziej dopasowane do indywidualnych potrzeb, a 59% sądzi, że korzystanie z aplikacji przynosi im korzyści. Takie statystyki, zdaniem fachowców, wskazują na przyszły wzrost także i rynku aplikacji.

Opracowano na podstawie:

- informacji z dziennika ekonomicznego *Expansión*
- danych podanych przez Komisję Rynku Telekomunikacyjnego (Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones, odpowiednik polskiego Urzędu Komunikacji Elektronicznej)
- danych podanych przez Krajowego Obserwatorium Rynku Telekomunikacyjnego i Społeczeństwa Informacyjnego (Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información)
- informacji z dziennika *ABC*
- badanie firmy *The Cocktail Analysis* zamieszczone na stronie <http://tcanalysis.com/blog/posts/iv-estudio-sobre-mobile-marketing-de-iab-spain-y-the-cocktail-analysis>

³Jeśli chodzi o intensywność korzystania z usług dostarczanych przez smartfony, to hiszpańscy użytkownicy zajmują drugie miejsce w Europie, po Brytyjczykach. Jedynie pod względem częstości odtwarzania plików muzycznych znajdują się na pierwszym miejscu.

⁴Inwestycje mające umożliwić sprostanie rosnącym wymaganiom rynku zostały wskazane wcześniej.

VI. Ważniejsze działania WPHI

1. Ramowy Plan Działalności Promocyjnej WPHI w Madrycie na 2013 r.

Poniżej przedstawiamy Ramowy Plan Działalności Promocyjnej WPHI w Madrycie, który realizowany jest w 2013r.

Lp.	Nazwa wydarzenia	Tematyka	Miejsce	Data
Stoiska informacyjne na imprezach targowo-wystawienniczych				
1.	MOBILE WORLD CONGRESS	Międzynarodowe Targi Telefonii Komórkowej	Barcelona	25 – 28 luty
2.	IMEX	Międzynarodowe Targi Biznesu i Kooperacji	Madryt	24 – 25 kwietnia
3.	SALON NAUTICO	Międzynarodowe Targi Sprzętu Pływającego	Barcelona	25 – 29 września
4.	FRUIT ATTRACTION	Międzynarodowe Targi Owoców i Warzyw	Madryt	16 – 18 października
Konferencje branżowe				
W 2013 roku przewiduje się organizację co najmniej 10 konferencji i seminariów, w tym m.in.:				
1.	Seminarium Innowacje i B+R – współpraca polskich i hiszpańskich podmiotów w ramach unijnych programów badawczych, wykorzystanie osiągnięć innowacyjnych centrów technologicznych w przedsiębiorstwach prywatnych i rola organizacji klastrowych w tym zakresie. Przedsięwzięcie organizowane w współpracy z hiszpańskimi ośrodkami innowacji i przedsiębiorczości.		Madryt	<i>termin w trakcie ustalania</i>
2.	Prezentacja możliwości inwestycyjnych wybranego województwa – konferencja organizowana we współpracy z organizacjami samorządowymi regionu (prezentacja regionu, przedstawienie priorytetowych branż, formy wsparcia inwestorów: granty, zwolnienia podatkowe, SSE, PPP, przykład dobrych praktyk, np. sukces firm hiszpańskich na polskim rynku, przedstawienie najlepszych terenów inwestycyjnych).		Madryt	<i>termin w trakcie ustalania</i>
3.	Polski rynek IT/ICT – konferencja okołotargowa Targów Mobile World Congress		Barcelona	luty
4.	Polski przemysł owocowo-warzywny – konferencja okołotargowa Targów Fruit Attraction		Madryt	październik
5.	Konferencja na temat polskiego przemysłu		Madryt	listopad
Spotkania promocyjne w hiszpańskich regionach*				
	Promocja regionalnych kontaktów gospodarczych – spotkania w hiszpańskich regionach autonomicznych z wybranym biznesem oraz administracją danego regionu (odpowiedzialną za promocję współpracy gospodarczej), organizowane wspólnie z Konsulami Honorowymi RP w Hiszpanii oraz izbami handlowo-przemysłowymi, działającymi w danym regionie.		Kantabria, Nawarra lub Kraj Basków, Walencja, Galicja,	<i>*co najmniej jedno spotkanie w półroczu</i>

2. Cykl konferencji nt możliwości inwestycyjnych i biznesowych w Polsce

Pogarszająca się sytuacja gospodarcza na rynku hiszpańskim coraz częściej zmusza firmy, działające w Hiszpanii do szukania nowych rozwiązań, niezbędnych już nie tyle, żeby móc się rozwijać, co utrzymać na rynku. Jeszcze kilka, kilkanaście lat temu firmy hiszpańskie, zwłaszcza małe i średnie, ograniczały swoją działalność gospodarczą do rodzimego rynku. Fakt, że rynek hiszpański jest jednym z największych w Europie (46 mln konsumentów) oraz że konsumpcja wewnętrzna w latach poprzednich utrzymywała się na stałym, wysokim poziomie, powodował, że poszukiwanie dodatkowych rynków zbytu nie było priorytetem dla większości z przedsiębiorstw hiszpańskich. Tylko nieliczne firmy, zwłaszcza duże, na wiele lat przed kryzysem, zaczęły dywersyfikować swoją działalność i rynki, na których działały, dzięki czemu udało im się przetrwać trudną sytuację gospodarczą. Mniejsze podmioty coraz częściej zaczynają przywiązywać wagę do internacjonalizacji swojej działalności gospodarczej, zarówno inwestycyjnej, jak i eksportowej. Stąd obserwowany ostatnio w Hiszpanii wzrost zainteresowania rynkiem polskim przez małe i średnie firmy z różnych sektorów, który WPHI w Madrycie wykorzystuje do promocji polskiego rynku i możliwości biznesowych i inwestycyjnych, jakie oferuje zagranicznym podmiotom. W tym celu realizuje cykl konferencji, seminariów, czy spotkań biznesowych, organizowanych w różnych miastach Hiszpanii.

W I kwartale br. WPHI w Madrycie zorganizował lub współorganizował szereg wydarzeń promocyjnych, podczas których, przy średniej frekwencji 40-50 firm, przedstawiano polski rynek oraz możliwości prowadzenia interesów w Polsce przez przedsiębiorców hiszpańskich, poprzez m.in. Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE). Ważnym elementem spotkań było omawianie konkretnych przypadków firm hiszpańskich, obecnych na polskim rynku, których przedstawiciele dzielili się swoim doświadczeniem w zakładaniu i rozwijaniu

działalności gospodarczej w Polsce, dając przy tym szereg cennych rad i wskazówek, związanych z kulturą biznesu w Polsce. W ciągu pierwszych trzech miesięcy spotkania odbyły się w:

- Madrycie (31 styczeń),
- Orense (6 luty),
- Vigo (7 luty),
- Alicante (6 marca),
- Walencji (7 marca),
- Móstoles (21 marca).

WPHI planuje zorganizowanie dodatkowo kolejnych spotkań w hiszpańskich regionach, biorąc pod uwagę zainteresowanie tematem członków lokalnych samorządów gospodarczych.

3. Polskie firmy na Międzynarodowych Targach Telefonii Komórkowej Mobile World Congress

25-28 lutego 2013r. odbyły się w Barcelonie Międzynarodowe Targi Telefonii Komórkowej Mobile World Congress, które są największym światowym wydarzeniem w branży mobilnych technologii IT/ICT.

Targi zgromadziły blisko 1,8 tys. wystawców z ponad 64 krajów w ośmiu pawilonach. Dzięki nowej lokalizacji imprezy w nowoczesnym kompleksie targowym Fira Gran Via podwojona została powierzchnia wystawiennicza w stosunku do edycji z 2012r. i wyniosła 240 tys. m². Targi odwiedziło ponad 80 tys. osób.

Mobile World Congress towarzyszyło ponad 40 konferencji, seminariów oraz specjalistycznych warsztatów, podczas których omawiane były najnowsze trendy na światowym rynku IT/ICT oraz miała miejsce prezentacja nowych, innowacyjnych osiągnięć w zakresie technologii mobilnych.

W targach wzięło udział 6 firm z Polski, część z nich w ramach Branżowego Programu Promocji Sektora IT/ICT, finansowanego ze środków POIG,

Poddziałanie 6.5.1.:

- Comarch S.A.
- KL Trade Sp. z o.o.
- MASSPAY
- Maxcom
- Mobile Experts
- Systemics-PAB Sp. z o.o.

Na polskim stoisku Programu prezentowano materiały informacyjne oraz branżowy film promocyjny. Udostępniony został również raport na temat Polskiego Sektora IT/ICT wraz z wykazem działających w tym sektorze firm i klastrów. Identyfikacja wizualna stoiska oparta na logotypie marki polskiej gospodarki umożliwiła dotarcie do partnerów międzynarodowych zainteresowanych polskim rynkiem.

WPHI wspierał działania przygotowawcze organizatorów polskiego stoiska, które polegały m.in. na stałym kontakcie z realizatorem Programu oraz polskimi firmami uczestniczącymi w targach, jak również na wsparciu logistycznym i językowym. W ramach targów Wydział zorganizował również program wizyt polskich wystawców oraz spotkanie z hiszpańską agencją rządową „RED. ES”, odpowiedzialną za wdrażanie polityki społeczeństwa informacyjnego w Hiszpanii.

Podczas targów miała również miejsce wizytacja polskich firm wystawiających się na targach.

Realizatorem Polskiego Programu Branżowego Sektora IT/ICT jest firma Agencja M Promotion. W ramach programu przewidziana jest organizacja 44 działań promocyjnych na terenie Polski, Niemiec, Norwegii, Brazylii, Szwecji, Japonii, Stanów Zjednoczonych oraz Hiszpanii.

Więcej informacji o Programie znajduje się na stronie: <http://poland-it.pl/>

4. Targi Biznesu Międzynarodowego i Inwestycji IMEX

W dniach 24-25.04.2013r. odbędą się w Madrycie XI Targi Biznesu Międzynarodowego i Inwestycji IMEX 2013 Impulso exterior, w których WPHI po raz kolejny weźmie udział z własnym stoiskiem wystawienniczym.

Celem Targów jest umożliwienie firmom hiszpańskim nawiązanie kontaktów z przedstawicielami krajowych instytucji specjalizujących się we wspomaganie działań eksportowych i inwestycyjnych firm, jak również zaprezentowanie usług doradczych, bankowych, promocyjnych i innych, związanych z handlem międzynarodowym.

Podczas zeszłorocznej, jubileuszowej edycji Targów, na których zaprezentowało się 90 wystawców z ponad 40 krajów, Polska była Krajem Zaproszonym. Na ponad 50 m² stoisku odbyło się szereg spotkań typu B2B przedstawicieli polskich instytucji, promujących regiony i miasta oraz bilateralnych izb handlowych z hiszpańskimi firmami poszukującymi możliwości inwestycyjnych i partnerów biznesowych w Polsce. Przedsiębiorstwom hiszpańskim przekazywane były informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce, specjalnych strefach ekonomicznych, zachętach inwestycyjnych oferowanych inwestorom zagranicznym oraz o wybranych branżach polskiej gospodarki.

Tegoroczna edycja targów odbędzie się w podobnej formule. Firmy zainteresowane uczestnictwem w Targach lub zaprezentowaniem swojej oferty w postaci materiałów promocyjnych (katalogi, ulotki, broszury, itp.), proszone są o kontakt z WPHI w Madrycie pod adresem mailowym: madrid@trade.gov.pl.

Więcej informacji o Targach IMEX na stronie internetowej: www.imex.impulsoexterior.net.

Źródła, na podstawie których m.in. opracowano Biuletyn:

Ministerstwo Gospodarki

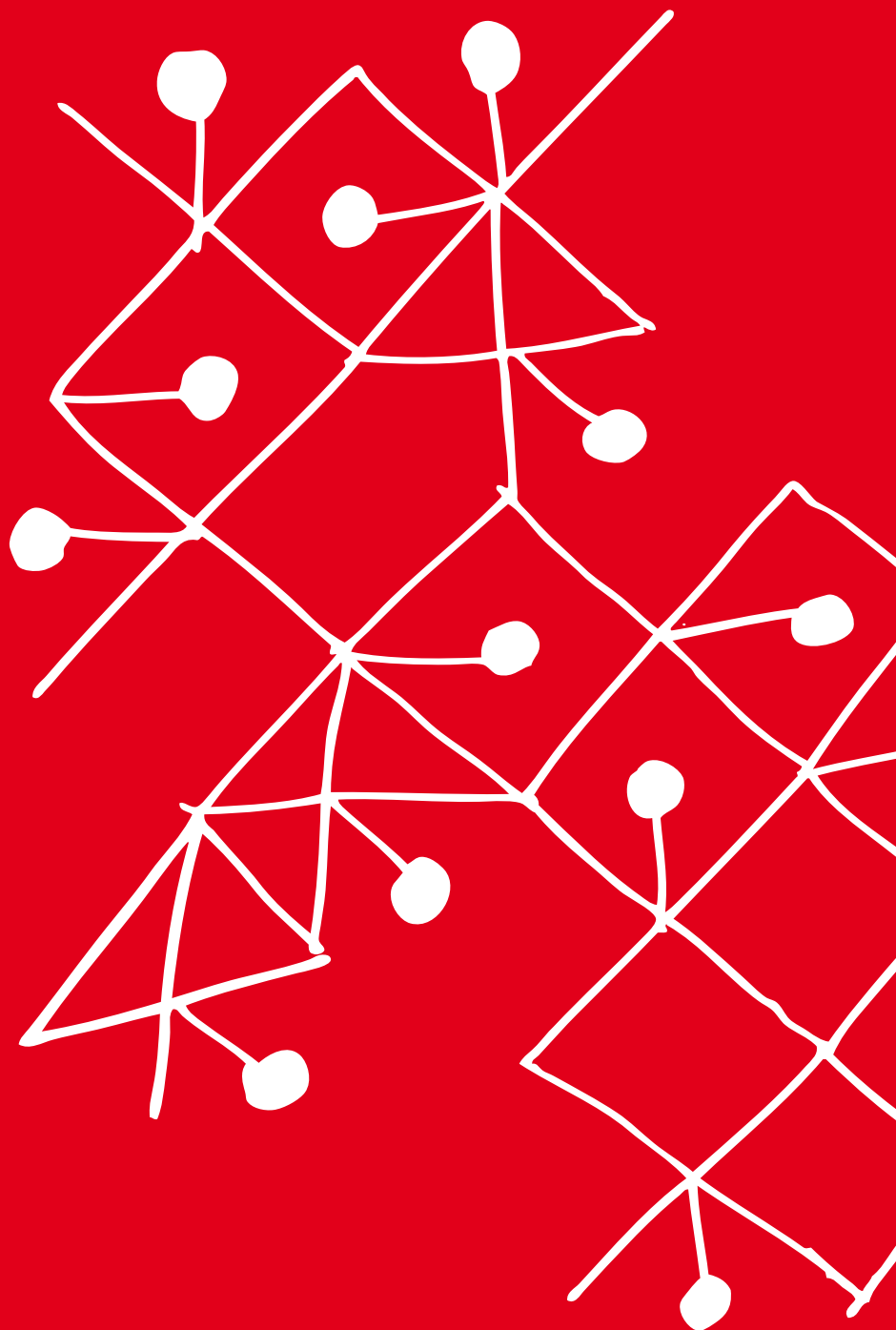
Hiszpańskie Ministerstwo Przemysłu, Turystyki i Handlu

Hiszpańska Konfederacja Organizacji Pracodawców (CEOE)

Dzienniki Expansión i ABC

Główny Urząd Statystyczny Hiszpanii (INE)

Eurostat

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji
Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Madrycie

Av. del Dr. Arce, 25, 28002 Madryt
Tel : (+34) 91 590 12 80, Fax: (+34) 91 561 51 08
e-mail: madrid@trade.gov.pl
www.madrid.trade.gov.pl